

ŠVIESA

JORNAL
LITHUANO
"ŠVIESA" - LUZ
Orgão de
Comunidade Lithuania
de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:
MATRIZ DE SANTO ANTONIO DO PARY
TELEFONAS 9-1640.
CAIXA POSTAL 4118.
SÃO PAULO.

L. R. K. Bendruomenės organas

PRENUMERATA:
Brazilijoje ir visose Amerikoje met. 12000
Pusei metų 7000
Lietuvoje dvigubai
Atskiro numerio kaina 300 reisų.

M E T A I III

SÃO PAULO. 1937, AGOSTO -- RUGPIŪČIO 28 D.

Nr. 35 (101)

Kun. P. Ragaižinskas.

Darbo keliu

O Tu, Dieve, Visagalas
Laimink dirvą mūsų jauną.
Tenedygsa joj kūkalis,
Ir kruša jos teneužgauna.

A. Jakštas.

Bendruomenė yra vieništelė organizacija, kuri sielojasi Brazilijos lietuvių katalikų reikalais ir gina jų teises. Ji neša visa atsakomybę už Brazilijos lietuvių katalikų ateitį.

Sios organizacijos nariai, bei atstovai praėjusį sekmadienį susirinko į visuotinį susirinkimą, kuriame buvo pranešta apie praėjusių metų veikimą išrinkta Bendruomenės vadovybė ir apsvaistyti tolimesnio veikimo planai. Tarp tų planų pirmoji vieta yra reorganizacijos reikalai. Bendruomenė nepersitvarkius, nesujungiančius taip, kaip reikalauja šių dienų gyvenimas, tų visų pareigų, uždavinių, kurie yra numatyti įstatuose, bei kuriuos iškelia pats gyvenimas, neįstengs atlikti.

Istatuose numatyta jaunimo, vaikų organizacijos bei sekijos, narių švietimo bei kultūrinio reikalai. Į šią sritį, lig šiol per mažai buvo krepiama dėmesio. Todėl paskutinį metų ir pradėta organizuoti įvairios sekijos. Jau turime susijungiančius meno, jaunimo sekijas, chorą.

Artimiausioje ateityje susijungiančios ir moterų, tų lietuviškųjų šeimų vaidinčių sekija, kurios Lietuvai išauklėjo didvyrius ir sunkiaisiais priešpaudose metais jaunosios kartos širdyje ugde Dievulio ir savo Tėvynės meilę. Brazilijos lietuvių katalikė motina negali ilgai pasilikti neorganizuota. Jos pareigos, uždaviniai, atsakomybė yra didesni, kaip Tėvynėje gyvenančių sesių. Čia daugiau įvairių pavojų, sunkesnis gyvenimo sąlygos, todėl ir organizuotas, vieningas lietuvių moterų veikimas yra ypatį reikalingas.

Nutautėjimo pavojus yra labai didelis jaunajai kartai. Mes dar neturime, išskiriant skautus, kurie savo veikimu, tik mažą dalį mokykloje esančių mokinių apima, mokyklinio amžiaus vaikams ir jau išėjusiems iš mokyklų, organizacijų. Čia irgi yra labai didelė ir dėkinga darbo dirva, kuriai toliau negalima leisti dirvonuoti.

Tai organizacinė, bei kultūrinė sritis.

Statybos reikalai. Turime bažnytelę. Bet jos viduje dar visko reikia. Žmonišką įrengimą, bei sutvarkymą, pareikalauja daugiau lėšų, negu kad jį dabar įdėta.

Taip pat neatidėliotinas, tiesiog būtinas reikalas, visuotiniame susirinkime radęs kuo karščiausio pritarimo, tai salės, savųjų kultūros namų statyba. Mūsų laikais, pavyzdžiui ir São Paulo mieste, šalia didelių, puošnių bažnyčių stovi ir moderniška įrengtos salės. Tai būtina veikimo priemonė, be kurios ir mūsų darbas yra neįmanomas. Skundžiamasi jaunimo nutautėjimu, kad jis luoslajkiu lanko karčiamas, ar brazilų šokių sales, kuriose neretai ir kultūrin-

gumo ir padarumo stoka. Del ko jis ten eina? Kai bus savi kultūros namai, ramovės, tuomet ir jaunimui nereiks karčiamose stumdytis, ar laudyti po brazilų sales. Todėl tarp kitų darbų ir salės statymui reiks sukaupti visas jėgas ir paremti, nors ir sunkiai, krūviu prakaitu, uždirtais reisiais.

Negalima praeiti tylomis ir pro šeštąją pasaulio galybę, nuo kurios griūva monarchų sostai, kuri atstatydina ministrų kabinetus (žinoma, jei nėra trumparegių biurokratų pavergta), kelia revoliucijas — tai spauda. Mūsų laikraščio likimas — mūsų pačių rankose. Bendruomenės nariai tai gerai supranta.

Tai rodo, kad ir šis faktas. Priesiek «Šviesos» priešai, per «Lietuvį», DULR-o išlaikoma, Brazilijos lietuvių sąjungos organą. Bendruomenės susirinkimo išvakarėse, parašė demagogišką, agitacinio pobūdžio straipsnį, kuriuo buvo siekiama Bendruomenės narių tarpe sukelti nepasitenkinimo «Šviesos». Tačiau iš susirinkimo dalyvių, nė vienas nekalbėjo prieš «Šviesą». Visi svarstė būdus ir galimybes jos platinti bei tobulinti. Šis faktas rodo, kad Bendruomenės nariai tinkamai vertina šeštąją pasaulio galybę.

Lietuviškos kolonijos bendri reikalai, kaip lig šiol, ir toliau Bendruomenei nebus svetimi.

Kiekviena iniciatyva, naudinga kolonijai sveikins ir parems. Bendradarbiaus su visais geros valios žmonėmis ir organizacijomis. Bet ir niekam nepataikaus. Kaip lig šiol, taip ir toliau per «Šviesą» griežtai ir energingai bus reaguojama prieš visus tuos, kurie statys užvaras į giedrosį rytojų besidiriančią koloniją.

Bendruomenės tolimesnio veikimo kelias, kūrybos ir darbo kelias.

Ji šiuo keliu ejo lig šiol ir toliau eis.

Varo smarkią propagandą

Du kandidatai į Brazilijos respublikos prezidento vietą Armando de Salles Oliveira ir José Americo varo labai smarkią propagandą. Abu kandidatai važinėjo po estatus su pranešimais ir aiškina žmonėms, ką jie duos kraštui, kuomet bus išrinkti į prezidentus. Abu kandidatai yra atstovai dviejų stambiausių Brazilijos partijų. Katras jų dviejų laimės, parodys 1938 m. sausio m. 3 d. rinkimai.

Gal uždarys integralistų partija

Spaudoje ir parlamente keliamas balsas ir įrodynėjamos antivalstybinis integralistų veikimas, kuris esą ruošia dirvą vokiškam fašizmui. Reikalauja, kad integralistų partija būtų uždaryta ir traktuojama lygiai su komunistų partija, nes esą integralizmas nuo komunizmo nesiskiria.

Žinios iš viso pasaulio

Užsienio vokiečių kongresas

Rugpiučio 28 d. Vokietijoje prasidėjo užsienyje gyvenančių vokiečių kongresas. Kongrese dalyvauja tik tie vokiečiai, kurie priklauso nacionalsocialistams.

Rugsėjo pradžioje įvyks Vokietijos nacių partijos kongresas Nurenberge. Jame dalyvaus visa Vokietijos vyriausybė su Hitlerių priešaky ir užsienio diplomatai. Hitleris žada pasakyti kongreso dalyviams reikšmingą kalbą.

LENKIJOS STREIKUOJA ŪKININKAI

Lenkijoje neapsakomas darbininkų ir valstiečių skurdas. To skurdo pritegti, pradėjo streikuoti ūkininkai. Pridarant ūkininkų streikui, Varšuvos visų įmonių darbininkai paskelbė taip pat generalinį streiką. Streikuojantieji darbininkai ir ūkininkai papildė keletą atentatų.

Sukilo jūrininkai

Amerikos J. V. laivas «Prezidentė Adams» iš Indijos plaukė į Marseho uostą. Kuomet laivo kapitonas, priplaukus prie Italijos, davė įsakymą į Neapolį, italų uostą, jūrininkai pakėlė maištą ir atsisakė italų uostan važiuoti.

NORI UŽBLOKUOT KINIJOS UOSTUS

Japonijos karo laivai nori užblokuot Kinijos uostus, kad negalėtų įvažiuoti Kinijon eitymų valstybių laivai su ginklais. Šiai blokadai priešinosi Amerikos J. V.

FRANKAS REIKALAUJA PRIPAŽINIMO

Italams užėmus ispanų miestą Santander, gen. Franko tikisi, kad dabar Anglija tikrai pripažins jo «vyriausybę». Jis Anglijos seniai prašo pripažinimo.

Suėmė daug ginklų

Ispanijos nacionalistai užėmė Santander miestą, rado labai daug paliktu ginklų, kurių vyriausybiniškai nespėjo išsivežti.

— RIO GRANDE DO SUL nelabai ramu, kaip vietos laikraščiai rašo, kad gali kilti pilietinis karas. Vėl kalbama apie federalinės kariuomenės intervenciją Rio Grande do Sul estade.

— Japonija atsiprašo Anglijos už sužeidimą jos ambasadoriaus. Anglija atsiprašė prita ir jokių kitų žygių nedarys.

RUOSIASI NEPRIKLAUSOMYBES MINEJIMUI

Visa Brazilija ruosiasis iškilmingai minėti savo krašto nepriklausomybės dieną, kuri yra rugsėjo 7 dieną. Ypatį S Paulo, Rio de Janeiro ir kituose didesniuose miestuose ir ostadų sostinėse bus dideli šventės paradai.

RETA LIGONE

Kauno miesto ligoninėn atvyko moteris, kuri nusiskundė ausies skaudėjimu. Gydytojai, apžiūrėję pacientę, iš jos ausies išėmė daug musių vikšrų (kirmėlaičių). Gydytojų teigimu, toks atsitikimas yra labai retas.

Sovietų lakūnas nesurastas.

Nors daug pastangų dedama surasti Sovietų lakūną Levanevskį ir jo draugas, kurie dingo kelionėje per šiaurės ašigali, bet dar jie nesurasti.

SUSAUDE 9 TROCKISTUS

Leningrade kariuomenės teismas nuteris sušaudyti 9 trockistus. Jie buvo kaltinami sabotazu ir šnipinėjimu.

PAKEISTAS VOKIETIJOS ATSTOVAS ISPANIJOS

Vokietijos atstovas prie Franco valdžios gen. Fappel pakeistas. Jo vieton paskirtas Stohrer.

MIRE SENIAUSIAS ZMOGUS ARGENTINOS

Argentinoje, Mendozoje, mirė seniausias žmogus Argentinoje, Theophilo Videla, 124 metų amžiaus.

BENDRAS FRONTAS PRIEŠ EXSTREMIZMĄ

Ko ai su ekstremizmu Brazilijoje manoma sudaryti bendrą frontą is respublikonų ir demokratų partijų.

— Nacionalistai praneša, kad paskutinėmis dienomis, prie Santander, pasidavė 15 batalionų vyriausybiniukų.

BOKSO RUNGTYNĖS ATIDĖTOS

Rugpiučio 26 d. New Yorke turėjo įvykti bokso rungtynės tarp negro Joe Louis ir anglo Tommy Farr, tačiau jos neįvyko ir atidėtos ateinančiam pirmadieniui.

Brazilijos lietuvio ateitis tik žemės ūkyje

Šią savaitę iš Rio Grande do Sul estado, Florestos miestelio São Paulja buvo atvažiuojęs p. Stasys Miškinis «Sviesa» skaitytojas. Tai proga aplaukė ir «Sviesa» Redakciją informuodamas apie interjero, Rio Grande do Sul, lietuvių gyvenimą žemės ūkyje. Interjero lietuvių nuomone yra ypač dabartiniu metu svarbi ir São Paulj daug kalbama ir galvojama kolonizacijos klausimais. P. Miškinis Lietuvoje yra gyvenęs, ir ten dar palikę savo ūkį. Zarasų apskrityje, Degučio valsčiuje. Brazilijon atvykę prieš 11 metų. Ketverius metus gyvenę São Paulo mieste ir jau septyni metai, kai gyvena Rio Grande do Sul estado Florestos miestelyje.

Tamsta esi gyvenęs ir São Paulj, o dabar gyvenai tolimoj provincijoje. Todel ir kaip fabriko darbininko ir kaip žemės ūkininko gyvenimas yra pažįstamas. Tad mūsų lietuvių išieiviai Tamstos nuomone, kur labiau turėtų spjstis, į miestus ar žemės ūkio griebtis?

— Be abejo, kad lietuvių ateitis, kalbejo malonus svečias iš Florestos, yra tik žemės ūkyje. Aš pats gyvenau mieste ir žinau kiek galima uždirbti.

Miesto gyventojų ateitis visuomet netikra. Kai sustoja dirbė del kurių nors praežasių fabriku, badas ir vargas yra neišvengiamas. Gi ūkininkas jei ir pelno neturėtų, tai duonutės visuomet užteks.

— Kiek pavyzdžių dabar lietuvių ūkininkas gali vidutiniškai per metus susitaupyti?

— Ūkininkas, kuris turi 10 alkierių (25 ha), pavyzdžiui kaip šiais metais iš savo ūkio gali gauti gryno pelno ligi 8 ar 10 tūkstančių milreisų.

— Kokios ūkio šakos yra pelningiausios dabartiniu metu?

— Šiais metais kviečių kaina yra gera. (O jle Rio Grande do Sul estado labai auga. Duoda net keturiasdešimtą grūdų). Už kukurūzų centnerį moka 12 milr. Pažymėtina, kad kukurūzų būna labai didelis derlius. Kartais duoda net du šimtai keturiasdešimtą grūdų. O už vis pelningiausias tai kiaušinių ūkis. Ir jos čia auginti nėra sunku. Kukurūzai gerai auga. O nuo jų jos greit ir gerai tuoka. Už taukų klg. dabar moka 2 milr. 400 reisų. Neseniai mokojo net 3 milr. 400 reisų.

Iš pieno ūkio irgi neblogai galima verstis.

— Kokį dar iš Lietuvos žinomų javų, be kviečių, gerai auga Tamstos gyvenamoj apylinkėj.

— Avižos. Jų pasėjus, kai panauga ir dar nėra išplaukę, bent pora kar-

ty plaukame pašarui. Nežiūrint dviejų kartų nupjovimo pašarui, jos užauga dar aukščiau žmogaus galvos.

— Idomu, kartu ir džiugu girdėti apie lietuvių pasisekimą žemės ūkyje. Bet idomu ir apie pirmąsias ūkininkavimo dienas, išgyventas sunkenybes išgirsti?

— Be abejo, neturint pradžioj nei kiek, kapitalo, tenka pavargti kokius trejus metus. Pirmais metais kol susilaukia duonutės, antrais — užsiaugina gyvulių; o trečiais — jau išsiuoka skolas. Bet tas vargas visuomet apsimoka.

— Kur, Tamstos nuomone, lietuviams geriau tiktų kolonizuotis?

— Mano manymu, São Paulo estadas nėra patartinas kolonizacijai. Čia verčiamasi dažnai viena kuria tik ūkio šaka. Pavyzdžiui vata. Gi vatos kainai kritus ir visi reikalai pablogėtų. Beto, čia neauga dar nei kviečiai, nei avižos. Ir pats klimatas dar karštokas. Geriausia vieta lietuviškai kolonijai Santa Catherinos, arba Rio Grande estado. Ten ir žemė geresnė ir daugeliu ūkio šakų galima verstis. Taj svarbu krizioj, ar kokių nors netikėtų metų. Ir mes senesni kolonistai, jei suskurtų lietuviška kolonija eitume ten gyventi.

— Kiek kontų pamatų koks nors lietuvininkas už savo ūkį, jei pavyzdžiui norėtų, kitur, kad ir į lietuvių koloniją persikelti?

— Nevienodai. Vidutiniškai, pardavus inventorių ir gyvulius, apie 50 tūkstančių. O kai kurie virš šimto tūkstančių, kaip pavyzdžiui mūsų Subačius (taj savos rūšies suvalkietiškas šni-tamargis) gautų daugiau 100 kontų.

— Be abejo, kas tingi dirbti, la-travoja, tokiam nei mieste, nei ūkyje nesiseks.

Bendrat lietuvių yra vieni iš pažangiųjų ūkininkų.

Pažymėtina, kad p. St. Miškinis prieš trejus metus yra įsteigęs saldai-nių fabriku, kuris praėjusiais metais davė 10 tūkstančių milreisų pelno. Taip pat turi ir gerimų parduotuvę. Po Naujų Metų yra pasiryžęs atidaryti ir drabužių krautuvę.

Ar dar reikia geresnio įrodymo, kad daugumos lietuvių ateitis yra tik žemės ūkyje? Belieka tik sukaupti visos jėgos, kad greičiau galėtume įsikurti savoį, lietuviškoj žemės ūkio kolonijoj.

P. R.

«Sviesa» šviečia į patamsius žodžio spindullais, Kad mes eitume per amžius Lietuvos keltais!

ISPANIJOS KARAS

Gen. Franco kariuomenė paėmė Santander

Po ilgų ir atkaklių mūšių, Ispanijos nacionalistų kariuomenė įžengė Santander miestą, kuris yra paskutinis Baskų provincijos miestas, stovintis prie jūros šiaurės Ispanijoje. Santander miestas buvo puolamas 60 valandų.

Aplink miestą buvo padarytos apsigynimo stiprios tvirtovės, bet vyriausybiniškai neatlaikė ir apėjo miesto. Sukilėliams padėjo dar ir miesto gyventojai, kurie, bombarduojami sukilėlių, sukilo prieš miesto gynėjus ir tuo padengino nacionalistams miesto paėmimą. Santander vyriausybė, matydama neatlaikys puolimo, pasitraukė iš miesto ir persikėlė į Asturijos provinciją, kuri yra vienintelė šiaurės Ispanijos nacionalistų trijumfas.

Vyriausybinių padėtis kritiška

Santander miesto paėmimas yra didelis smūgis vyriausybiniškai. Santander apylinkės yra labai turtingas kasyklomis, be to, prekybinis miestas. Dabar nacionalistai valdo du trečdalius Ispanijos teritorijos su didžiausiais pramonės centrais. Vyriausybiniškai laikosi tik pietinėje Ispanijoje. Bet sukilėliai dabar jau ruošia smūgį prie Madrido. Čia bus sutraukta visos stipriausios jėgos, kurios šiandieną operuoja šiaurėje. Be to, prie Teruel nacionalistai rengiasi taip pat prie didelį atakų Jie mano atkirsti Valenciją nuo Katalunijos. Teruel fronte dar didelių mūšių neįvyksta, abi pusės stovi savo po-

zicijose, bet greitu laiku manoma, kad ir šioje Ispanijos dalyje prasidės lemiami mūšiai. Nauji kovos planai, paėmus Santander, jau svarstomi. Gen. Franco reikalauja, kad Anglija pripažintų nacionalistų valdžią. O kaip pripažins, tai jis gales gauti užsienyje paskulų tėti karui. Naujos jėgos dar vis ateina Francui pagalbon iš Italijos ir Vokietijos. Matosi, kad Italija su Vokietija yra pasiryžusios tėti Ispanijoj karą iki galutinio laimėjimo, nežiūrint, kiek jis joms kaštuotų. Italiją ir Vokietiją verčia prie to jų pačių prestižas. Ir, reikia manyti, kad jos Ispanijos nebepaleis ir sukilėlius rems visu kuo, kad karą laimėtų

Kinu - Japonu Karas

KINIJOJ EINA DIDELI MŪŠIAI

Šiaurės Kinijoje sukonzentruota apie 200.000 kareivių iš abiejų karjančių pusių. Mūšiai eina labai smarkūs, bet didelių laimėjimų neturi nei viena, nei antra pusė. Šio karo stebėtojai sako, kad karas tolimuose rytuose gali tėtis keletą metų. Japonai nors ir smarkiai puola, nors ir gerai yra ginkluoti ir karui pasiruošę, bet kiniečiai sulauko jų puolimus. Paskutinėmis dienomis japonai pradėjo smarkų puolimą Kalgan ir Nau-Kew. Prancūzų laikraščiai rašo, kad yra paliesti ir teresai ir sovjetų interesai dėl ko gali kilti susikirtimai japonų su Sov. Rusija

Sanchajaus apylinkėse per paskutines 10 dienų žuvo mūšiuose apie 14.000 ir sužalėtų buvo apie 30.000 žmonių iš abiejų pusių. Japonija yra pasiuntusi

Kinijoje 150.000 motorizuotos kariuomenės, kurį jau kausai su kiniais. Vyriausybė mano, kad šis skatėjus dar yra per mažas ir greitu laiku mano pasijeti dar 100.000 karių, nes kiniečių eilės kas dieną didėja ir efektyvę kinų kariuomenę sudaro šiandieną 750.000 karių, kurie atmušė daug stiprių japonų puolimų.

Atiduodant laikraštį į spaudą, telegramos pranešė, kad japonai iš lėktuvų apšaudė Anglijos ambasadorių Knatchbull ir jį sunkiai sužalė. Dėl šio gali susikomplicuoti kras. Nors dar nežinia, kaip anglai pasiels.

Kun. A. Arminas.

RIO LIETUVIAI

(Tasa iš 32 nr.)

KUA BELLA. — «VILNIS».

Su Rio centro kai kuriais lietuvių jau buvau pažįstamas. Laiko stoka ir noras pamatyti Caxias lietuvius neleido pirmiau sueiti į pažintį su «Vilniu» — vienintele organizuotos lietuvių visuomenės Rio atstovo. Jai buvau šį tą atvežęs iš Konsulato. Manau, kad vilniečiai dėl to man ateis. Vienas asmuo tuo pačiu metu visur pirmiau negali būti — anot tos dviejų gydytojų tarnaitės, kurį į žmogelio klausimą: «kuris gydytojas išvažiuo pirmiau pas ligonį?», atsakias: «kai tik vienas pirmiau, tai ir kitas pirmiau». Be to, p. Duktus man jau buvo užsiminęs apie a. a. Petrą Jonušį, kaip labai kilnios širdies žmogų, taurų lietuvių — tiesiog, kolontijos tėvą. Gerai! Atiduokim Caxias lietuviams sekmadienį, o centrui palikim Petrinę ir pagerbkim visus pagarbos vertus Petrus.

Be abejo, šitie mano motyvai nebuvo žinomi p. J. Ramanauskui, Petro Jonušio dirbtuvės žerentui, vilniečiui. Atvykęs į Caxias atlaukyti pažįstamų, labai nustėbęs, kai visas duris radęs už rakinatas. Pagaliau, patalkė į petį vieš uagės alasa.

— Tai Tamsta būsi tas kunigas iš S. Paulo?

— Taip, tai aš tas kunigas iš S. Paulo.

— A, pas mus tai negalėjai Tamsta... Net «Vilnis» Sajungai nieko niekas nepranešė: būtume atėję į stotį, ir Tamstai nebūtų reikėję klaidžioti — ne tai bara, ne tai prikaišioja p. Ramanauskas.

Tačiau, jau po pirmųjų žodžių ima tūpti šitie ledai, kol visiškai sutirpsta. Caxias lietuvių manė užtaria, ir p. Ramanauskui už «atgailą» tenka išgerti pora choppsų...

Tokia buvo pirmoji mano pažintis su «Vilniu».

Rio, kaip jau minėta anksčiau, gyvena apie 1000 lietuvių. Tačiau organizacinis gyvenimas yra apleistas. Vienintelė organizacija — «Vilnis», skaitanti apie 30 «dūšų». Rio lietuviai neturi nuosavo kampo susirinkti; neturi nė vienos mokyklos; neturi bažnyčios. Žinoma, to yra keleta priežasčių. Viena, miestas labai platus. Visiems orientuotis į vieną kurį tašką yra tiesiog fiziškai negalima, nes jei reikia pora valandų važiuoti traukiniu lietuviui pas lietuvių (aišku, tiek pat užims laiko grįžti), joks platesnis miesto visu lietuvių bendradarbiavimas nėra įmanomas. Galima būtų organizuoti paskirnos. Tačiau ir šitoks klausimo sprendimas nieko iš esmės neįsprendytų, nes ne visi rajonai turės pakankamai inteligentinių jėgų, o suskaldyta lietuvių sąjėdė dar mažiau realaus darbo begalės parodyti.

Antra kliūtis — patalpų stoka ir nuomos brangumas. Už prastą ir ankštą kambarėlį mieste nuomos moka 100 — 150 milų mėnesiui. Išsinuomotį salė prie tokio būtų bado — ne darbininkų kišeni. Tikėkim, kad Rio lietuviai apie šį reikalą dažnai galvoja ir turi vilties sunkenybes įveikti, tačiau jie nusiskundžia, kad ligi šiol buvo palikti

Dievo valiai ir savo išmanymui. Niekas jiems neatėjo pagalbon. Taip su salės, taip su lietuviškos mokyklos įteigimu. Visa paguoda — per vasaros atostogas atvažiuoja komandirnotas mokytojas pamokyti dvi-tris savaites jų vaikučių. Tai ir yiskas. Jei São Paulo kolonija turi 10 komplektų su 18 mokytojų (įskaitant kapelionus), tai Rio bent vienas komplektas su 2 mokytojais nebūtų kažin koks linksusas. Išiversti galima būtų tom pačiom pajėgom be naujų mokytojų importo. Žino ma, pradžia turėtų būti iš pačių Rio lietuvių. Jie ekonomiška pajėgesni už sanpauliškius. Visi tie, kuriems rūpi lietuvių palaikyti savo vaikų sąmonėje, turėtų pasiryžti mažai aukai ir bendrom jėgom bent pradžią konkrečiam darbu duoti įsigyti sklypą mokyklai, arba užpirkti visą ar bent dalį medžiagos jos statybai. Tada, aišku dalykas, nei Draugija Užsienių Lietuviams Remti nei Konsulatas neliktų ši toms pastangoms abejingi. Rodos, tokį ryžtingesnį žingsnį žengti Rio lietuviai artimiausioj ateity ir yra pasiryžę. Dieve, jiems padėki

J. STANKŪNAS.

Brazilų muzikos meno istorija, idėjos ir keliai

Užplūdę Europos ir Afrikos gyvenimo, kartu su amerindijonais apsigyvenę atogrąžų saulės šildančiose kalnų pašlaitėse, pamilo šį naują pasaulį ir jo gražią gamtą, amžinai pasipuošusią žaliu aksomu kilimais. Paveikė jų sielas šioji poetiška aplinka skaisčios nuotainkos padangė išugdė krašto meilę ir jie virto šios puošnios šalies vaikais. Kilo naujam gyvenime nauji reikalavimai, naujos idėjos; kovojo su kiekviena sėtimą globa, kol visiškai jos atspalaidavo. Pradėjo savarankiškai tyrkytis visose gyvenimo srityse, greitai suskaito savito meno dirvonus parenti.

Nepaisant ir ueno šakose storo užnašo iš Europos, naujos šalies dainai pradėjo Brazilijos muzikos meną lydėti, kuri originali—brazilų dvasioje, nacionalizuotis ir nuo atnešto meno nutolė asimiliuojant, saviškai modifikuojant, praturtinant, gražiai pabrėžiant tuos braziliskumo pradus. Pasirodė vjena po kitos muzikos mokyklos ir akademijos Brazilijos centruose. Iš jų išėjęs naužias būrelis muzikų uoliai ėmėsi muzikos kūrybos. Čia suglaustai patiekia Brazilijos muzikos istoriją.

I

Nuo pat Brazilijos atradimo, jos gyventojų tarpe sudarė didžiausią % ir turėjo dominuojančią vaidmenį kolonistai—portugalai, todėl Brazilijos artistinės muzikos raida išimtinai ir buvo jų priklausoma. Jie pirmieji su Pedro Alvares Cabral 1500 m. balandžio 22 d. netikėtai atsirausė į visą naują žemyną, būvusią papogų ir beždžionių tėvynę—Braziliją. Jie, kovodami su čiouykščiais indijonais, slinko gilyn peratogrąžų miškus, užimdami vis didesnius žemės plotus, drauge ir gyventojus. Jų terpe sejo Europos civilizacijos ir kultūros sekla taigi, ir muzikos meną.

Kiekvienas intelektualinis darbas apsiereikimo stadijoje reikalauja stipraus individo. Taigi ir muzika. Neturėdama sąlygų, rimtų reprezentantų, labai lėta tempu ji vystėsi šiam krašte.

Nors Brazilija gyvena nuo 1822 m. rugsėjo 7 d. nepriklausomą, o nuo 1889 m. lapkričio 15 d. respublikos gyvenimą, bet meninę tautinę evoliuciją pergyveno labai sunkiai, kol iš Europos plaukiančių srovų atsikratė, kol susikūrė savitas—tradiciniai pagrindais—muzikos formas. Bet ir tose paliko priemaisių iš ankščių įėjusių meno įtakų. O gryniosios muzikos liandies muzikos senovės—indijonų—gadynės dar ir dabar nedaug teturi tinkamų atstovų. Taigi, iki pat didžiojo karo Brazilijoje artistinė muziką išimtinai vyravo tiesiog atgabenta iš kitur. Tik po pasaulinio sumišimo, kada savos kultūros renesansu visi susidomėjo tada išsilais-

vino nuo bendro tonališkumo ir tarptautinės muzikos įtakos.

Kaip krikščionybės plėtimosi laikais muzika tarnavo religijai, turėjo bažnytinį charakterį ir buvo tolimosiu vystymosi užuomazga, taip ir Brazilijoje, kolonijam gyvenime pirmiausiai atsirado muzika katalikybės priedangoj. Pirmi jezuitai—misijonieriai—lavino gregorianiško choralo indijonus—Katechetus, ir bažnytinį švenčių metu jau buvo pajaujinamos pasaulios tokiu giedojimu. Šitoki giedojimą tiesiog dievino, laikė stebuklu. Traukė iš miškų gilumos žiauriausias tautes ir palenkėdavo juos civilizacijai ir katalikybei. Vėliau toks giedojimas buvo sudidžiausiu pasiekimu demonstruojamas bažnyčių rikėse ir net teatruose. Zymus tų laikų giedojimo kleidėjas buvo misijonierius Jose de Anchieta, atvykęs 1553 m. iš Portugalijos į Braziliją ir po 44 metų savo darbuotis, t. y. 1597 m., miręs. Jis tada buvo amerindionų mokytojas, gydytojas, jų užtarytojas—tėvas.

Per tris šimtmečius kolonijoje buvo manifestacija tik bažnytinio giedojimo. Kada Europoj puolė religinė muzika ir šis dekadansas pasiekė Braziliją, tuokart atskira vaga pradėjo kilti ir pasaulinė (menzurale) muzika. Iš kitos pusės, tas puolimas Brazilijai buvo nau dingas: brazilai, būdami religingi, nepasidavė visiškai smukimo tendercijai, bet, atsiradus stipriam atstovui kun. José Mauricio, davė pradžią braziliskaj religinei muzikai.

XVIII am. pabaigoj jezuitai įsteigia Rjo de Janeiro mieste muzikos mokyklą specialiai taikomą vietos negrams ir indijonams. Nors ir ankščiau kartkartėmis pasirodydavo muzikos mokyklų kaip: Bahioj, Olindoj, 1767 m. A Casa da Opera Rioj, mjestuose, tačiau nesant muzikos apaštalių, kai kuri laiką pagyvavusios ir neatlikusios jokio vaidmens, pranykdavo. Šioji jezuitų tuojaus pasireiškė: patiekė gerų instrumentistų, giedorių ir davė galimybės—supažindinti riazaneirčius su didesnio masto koncertinės muzikos kūriniais. Šis nesitikėtas menų žingsnis patraukė 3-jų garsių muzikų dėmesį, būtent: Dão João VI, Marcos Portugal (1763—1830), abu portugalai ir Sigismundo Neukomu (1778—1858), vokiečiai. Jie, atvykę ir apsigyvenę Brazilijoje, dirbdami šioj mokykloj, surišo muzikinėmis gyvybės gijomis Rjo su Europos muzikos centrais. Sistematingai sutvarkė muzikos mokslą ir pakėlė į ankštą meninę vertę. Tada Rjo atrodė lyg koks Europos miestas. Jame ėjo viso kultūringojo pasaulio muzikinė procesija.

(Bus daugiau).

Iš darbininku gyvenimo

Vilniuje 5.000 bedarbių

Popiežius sveikina darbininkus

Šių metų pradžioje Vilniuje buvo registruota 7.000 bedarbių, o dabar jų dar esą apie 5.000. Prie to skaičiaus reiktų dar pridėti ir dabar streikuojančius autobusų tarnautojus, kurie reikalauja algas pakelti 20 proc.

Siuvejų egzaminai

Kauno m. s-bė, kuri yra įvedusi egzaminus kirpėjams ir šoferiams, dabar projektuoja egzaminuoti ir siuvejus.

Tarėsi Lietuvos vežėjai

Birželio pabaigoje Kaune buvo Lietuvos keleivinių vežėjų d-jos centras susirinkimas. Nutarta šalinti iš d-jos nemandagus vežėjus. Dabar d-joj yra apie 120 vežėjų iš Kauno. Naujų įsirašė 18.

Atostogaujantieji gaus pašalpas

Išaiškinta, kad pašalpas gauti gali ir atostogų metu susirgęs darbininkas, nors jam ir mokama alga. Tik susirgęs turi greit pranešti darbdaviui.

Galinga darbininkų manifestacija

Nesenai Poznaniuj įvyko krikščionių darbininkų manifestacija, kurioj dalyvavo 8.000 darbininkų. Čia buvo iškeltas reikalas kovoti darbininkams dėl savo teisių, tik pasirinkti teisingas priemones. Eisenoj nešė apie 100 plakatų. Jų tarpe buvo su užrašais: — Teisė gyventi, tai teisė turėti darbą!

EVANGELIJA XV SEKMADIENIUI PO SEKMINTU

(3V. LUKO 7, 11—16)

Atsijtiko, kad Jėzus ėjo į miestą, kurs vadinamas Najimas. Drauge su juo ėjo nuovytiniai ir gausi rujnia. Prisiartinant jam prie miesto varių, štai įšnešė numirelį, vienatinį sūnų motinos, o ta buvo našlė; drauge su ja ėjo didelė mjesto mirtva. Pamatęs ją Viešpats, gaflingumo sujungintas dėl jos, jai tarė: Neverk Ir jis prisitartino ir prisilietė jos neštuvų (Tiegi, kurie nešė sustojo). Tuomet jis tarė: Jauniki, sakau tau, kelkis. Numirelės atsisėdo ir ėmė kalbėti, o jis atidavė ji jo motinai. Visur apėmė baime, ir jie garbino Dievą sakydami: Didis pranašas kilo mūsų tarpe ir Dievas aplankė savo tautą.

Kard. Pacelli popiežiaus vardu pasiuntė Prancūzijos krikšč. darbininkų sąjungai 50 metų sukakties progą sveikinimą, kurjame rašo, kad popiežiai buvo visada palankūs darbininkų organizacijoms. Toj srity paminėjimo vertos Leono XIII enciklika „De conditione opificum“ (Apie darbininkų padėtį), naujausios enciklikos „Quadragesimo anno“ ir „Divini Redemptoris“.

Tarptautinis Sv. Vencono a Paulo draugijos kongresas

daugiausia svarstė būdus, kaip pritraukti jaunuomenę prie labdarybės veiklos. Tuo tikslu reiktų jaunimą daugiau supažindinti su skurdu, atkviesti jų dėmesį, kad jaunimas turi rūpintis ne tik sportu, bet ir savo sielos tobulinimu, ypač pasireikiąjančiu per artimo meilę; numatytas reikalas jaunimo auklėtojams priminti pareigą skatinti labdarybės dvasią jaunuomenėje.

POILSIO VALANDA

Atsakyamas uždavinio nr. 10:

Suo didino greitį tol, kol girdėjo skambučio garsą. Kadaigi garso greitis į sekundę yra apie 334 metrai, tokio greičio pasiekęs, šio skambučio ėmė nebegirdėti, ir, aišku, nebuvo reikalo bėgti greičiau.

Uždavinys nr. 11:

Kartą gyveno labai šykštus žmogus. Iki senatvės susikrovė labai daug pinigų savo skryniose, bet jokio gero darbo savo sieloje. Jis mirė ir atėjo pas šv. Petrą.

— Leisk mane į dangų!
— Kągi gero esi žemėje padaręs?
— Nežinau. Sako, jūs čia turite viską susirašę—pažiūrėkite į knygas, ir žinosite.

Petras pažiūrėjo į knygas; ten buvo užrašytas tik vienas jo atliktas geras darbas—200 reišų auka, kuria, dar vaikas būdamas, buvo kartą davęs vie nam elgetai.

— Ne, už 200 reišų aš negalju tavęs priimti į dangų. Palauk, aš nueisiu pasitarti su dačiu Dievu.

Petras uvejo, o šykštuolis sėdiant debesėlio briaunos kojias žemyn nu korę, ir laukia. Pagaliau, sugrįžo Petras ir...

Taigi, ką Petras jam pasakė?

Po kiekvienu stogu,
Kur lietuvi rasi —
Tu kiekviena progą
Stiprink jojo dvasią!

A. VAIČIULAITIS.

Piršlybos.

Mirė Jono Ramyno žmona. Labai žmogui jos gailėjo. Ašarų upelins išlėjęs, su trim kunigais į kapus nabašnikę palydėjęs, vėl stoji prie kasdieninių darbų. Ir vieną dieną pasitaikė, jog jis arė pūdyną, prieinanti prie Stasio Jaučelio žemės, kur ir Jaučelis paskui žagrė vaikštinėjo. Vaga už vagos bevary dani, ukjūnkaį apie pietus saulei į nu garas kaitinant ir arkliams purtantis, susiejo savo suartais laukais.

Atsijrėmę į žagrių rankenas užsidėgę dantyse kabojusias pypkes, pradėjo šnekėtis apie derlių, gerą vasarą, darbininkus.

— Dabar man tikras klapatas su sandininkais,—nusiskundė Jonas Ramynas.—Pirmiau, kol amžina atilšį Petronė (tąp vadinosi jo žmona) buvo gyva, ji sužiūrėdavo tarnaites. O dabar viskas sugulė aut mano galvos. Ir ne galiu rasti geros rodos namie. Vienur

nepadaryta, kitur nebaigta, ten vėl tik nagai prikišta.

Jaučelis valandėlę pabadė botkočiu žemę, pagalvojo ir ramindamas atsakė:

— Nieko, žmogau, nepadarysi. Reikės dar sykį vesti.

— Kad, žinai, sunku bus tokią gerą gauti, kaip maniškė buvo.

— Pirma daugiau pasizvalgyk, gal ir atsiras.

— Kurį laiką vėl abu tylėjo ir badė botkočiais žemę. Aplink švietė saulė, ėreno vyturiai, kvepėjo dobilai ir blizgėjo saulės nušviesti arimai, kuriuose straksėjo godūs varnėnai ir lajbutės kielės. Lengvas vėjelis čia pat sklaidė kylančius iš pypkės dūmus.

— Jaučelis atsikosėjo, pasjasko delną. Taj ženklas, kad jis ką sugalvojo — Mataj ką, kaimyne. Andai sakeisi, jog tau reikia poros arklių,—tarė jis.

— Teisybė. Bet kad jau su Antu pių Zvitriu susitariau,—atsakė Ramynas.

— Maža bėda. Juk galim dar ir geresnių pasieškoti. Ar girdėjai Pau-

pynės Svendrą? Jis turi parduot kelis gerus juodžius. Ten būtų galima dar...

Jaučelis, nepabaigęs sakyti, pažvelgė į savo kaimyną norėdamas, kad, tas sušdomėjęs, pars toliau lmtų klausiti. Bet Ramynas tylėjo. Tada Jaučelis lie žuviu suvilgė sau lūpas ir pasakė:

— Girdėjau jį turint dukterį jauną ir nekvyailą.

— Aha!—atsiduso Ramynas, išsyrk visą reikalą supratęs. — Turėtume arklių nuvažiuoti, o jei patiktų Svendrą, tai jį dėl jos galėtume susitarti. Arklius dėl vja ko galėsim apžiūrėti. Bet, žiūrėk, vienam nepatogu važiuoti. Reik tų juk ir piršlio.

— Na, čia galvos neteks suksti,—nusijuokė Jaučelis. — Jei mane prašysi—tikrai neatsisakysiu.

— Gerai šneki. Tik kad tu kur kas geriau atrodysi už patį jaunikį. Kitąsyk jaunoji gali ir tave įsižiūrėti.

—Bus galima padaryti kad neįsižiūrėtų. Be to, kaimyne, mano žmona juk dar nemiršta.

—Po tų žodžių, Ramynas prisimerkęs pažiūrėjo į saulę, paskui paklausė: —Kaž'n kada galėtume pasirody

ti Paupynėje?

— Ai kad ir ateinantį sekmadienį — Nėra ko gailėti. Galėsiu ir aš.

— O aš tavę jau lauksiu.

Susitarę kaimynai atsigręžė į arklius, kurie užsidėję galvas vienas ant ram apt sprando, maskatavo pakinktais, baidydami į šnerves ir akis lėdančias muses.

— Na, bėriai! — šuktelėjo užgulus žagrę Ramynas.

O užpakaly savęs jis išgirdo aiškų kaimyno balsą:

— Na, sardiiai! Greičiau jūs tinginiai, jei nenorite vytnie gauti.

Naujos vagos paklūnaniai glaudėsi prie suartosios žemės. O čia pat paskui arėją straksėjo ir godžiai žvilgčiojo varnėnai.

Piršliui ir jaunikui ligi Paupynės buvo ilgokbs kelio galas. Išvažiavę po gerų pusryčių, jie dar spėjo užsukti į artimiausią Paupynės bažnyčią ir ten sumos išklausė.

Tuojaus po pamokslo vėl abu sėdė į ratus.

(Bus daugiau.)

Melagių klubas

Amerikos mieste Burlingtone yra melagių klubas, kurio nariai kas metai susirenka į rungtynes, kas geriau sumeluos. Štai kai kurie premijuoti melai, kuriuos nariai pripažino geriausiais Štai vienas trumputis:

— Mano senelis turėjo laikrodį, kuris buvo toks senas, kad jo švytuoklės šešėlis, bėgdamas paskui švytuoklę, pratrėnė vietoj skylės.

Kitas klubo narys pasakoja:

— Aš dar jaunas vaikas būdamas, jau būvau toks geras šaulys, kad bėgdamas iš šautuvo, kurį neįėjusi užsimegęs ant peties, per šimta žingsnių pataikydavau musės akin. Dabar prieš kelis mėnesius, eidamas per girią, sutikau buivolą, kuris jau norėjo mane pulti. Aš griebiau jį už ragų ir norėjau nusukt sprandą. Bet tuo tarpu pa-
stebėjau, kad iš užpakalio artinasi liūtas, kuris mane rengiasi pulti. Kas man daryt? Paleisiu buivolą, jis mane subadys, nepaleisiu—liūtas suėd. Aš nusprendžiau laikytis vidurio. Ištraukiau savo sunkųjį pistoletą iš makšties ir porą kartų iššoviau į liūtą, o paskui žaibo greitumu įkišau pistoletą į makštį ir vėl griebiau buivolą už ragų pirmiau negu jis spėjo sujudet. Bet štai aš sutikau taip greit, kad pistoletą į makštį įkišau dar paskutinei kulipkai iš vamzdžio neįėjusi, kuri man ir pataikė į koją. Bet tai man išgelbėjo gyvybę, kadangi aš paleidau buivolą ir griebiausi už sužeistos kojos. Liūtas, kuris dabar padarė suolį, per mane perėjo ir nukrito ant buivolo nugaros. Jiems susjėmęs aš nušoviau ir buivolą ir liūtą.

Zymiausias klubo narys yra melagis Zakas, kurio žinomiausias melas yra apie jo nušautą briedį, kuris esą buvo toks didelis, jog jo ragai vienas nuo kito buvo per tris metrus. Jis tvirtino, kad šitas jo laimikis esąs jo medžioklės namuose Kanadoje. Kai jis šiais metais atvyko į Burlingtoną, nariai reikalavo, kad jis geresnę istoriją papasakotų.

—Ne, mano draugai,—atsakė Zakas,—tai visai gera istorija. Prieš metus laiko aš šią melo istoriją jaus tiek ilgai pasakojau kad pats ja pradėjau tikėti. Aš ją taip ilgai pasakojau, kad beveik žinau ir vietą, kur tą briedį nušoviau, o kai galvojau apie mano medžioklės namą, žinojau, net kur šis mano

laimikis pakabintas. Ir kai aš prieš tris savaites nuvykau vėl ten medžioti—kadangi buvo vakaras—atidaręs duris ir užsijėgęs lempą kai dirstelėjau į tą sieną—tegiu vie mane biesas, jei ten tikrai nekabėjo tie briedžio ragai.

Kitas klubo narys, mažas pilvotas žmogeliukas iš Kanados, pasakoja, kaip jis vieną vakarą sutiko lokį. Kadangi jis save giunklų buvęs palikęs namie, pradėjęs nuo lokio bėgti, bet lokys greit jau artinosi prie jo. Ir kada jau jis manęs iš nuovargio turėjęs parkristi ant žemės, pamatė prieš save medį, kurio žemiausia šaka buvusi nemažiau šešių metrų nuo žemės. Tai buvęs jo išsigelbėjimas. Jis sukaukęs visas jėgas, šokęs į viršų.

—Ir tu pasiekėi šaką?—pertraukė jį vienas klausytojas.

—Jai mažasis pilvotas atsakė:

—Sokdamas aukštyn aš jos neprišokau, bet krisdamas žemyn kaip tik jos nusitvėrlau.

Klubo nariu yra buvęs ir garsusis humoristas Markas Tvenas. Klubo metraščiuose yra tokia jo istorija:

—Viename mieste buvo gaisras. Ketvirtam namo aukšte stovėjo senis, kuris veltui šaukėsi pagalbos. Buvo neįmanoma kaip gebėti, nes gaisrininkų kopėčios buvo pertrumpos. Tuomet aš sugalvojau išgelbėjimo būdą. Aš pagriebiau virvę ir užmetęs viršum vieną jos galą liepiau seniui tvirtai susijuosti, o kai jis tik prieštvirtino prie virvės—nutraukiau jį žemyn.

Kitą istoriją yra papasakota žmogaus, gyvenančio Pietų Karolinoje. Jis turėjęs dresiruotą auksą žuvelę, kuri tokius štai dalykus sugebėjusi. Ant plonos virvės pririšęs jis ją įleidavęs į upę ir pirštais parodydavęs, kiek jam reikia žuvų. Auksą žuvelė suprasdavusi ir tuoj iškodavusi grobio upėtakų, ešerių, lydzijų. Grobuonis zuvus, pamatęsios auksą žuvelę, puldavusios ir prarydavusios. Bet žuvelė tam buvo išdresiruota ir pralindusi išilgai grobuonies, šmukšt sau laukan, o grobuonis ir lieka ant virvės pamautas. Taip ir gaudžiusi vieną žuvį po kitos. Reikiamą skaičių žuvų sugavusi, ji jas apiplaukdavusi ir sumegždavusi virvę, kad jos traukiant nesužalotų. Tada ženklini jį paleidavusi porą cro burbulų ir jos šeiminiukas grobį su virve ištraukdavęs. «V. Z.»

Ištvermė viską nugali

Vienas iš žinomiausių Holivudo kino artistų yra Paul Munis, kuris pasižymi nepaprastu kuklumu, kurio negali pasididžiuoti kiti jo bendradarbiai.

Baigęs savo dienos darbą, Munis nuo savo automobilio vyksta į kukliaus prje miesto kvartalą, kuriame gyvena su savo senu giminiūčiu. Beveik visos „žvaigždės“ mėgsta vėluotis, tiesiog nepakenčia punktualumo. Munis tačiau yra pavyzdžiingai punktualus. Sakoma, kad per visą laiką jis dar niekada nėra pasivėlavęs į tarnybą. Jis visada kuklus ir klusnus.

Munis, būdamas dar visai jaunas, par davinėjo laikraščius. Pirmiausia šiuo amatu jis vertėsi San Franciske, o paskui persikėlė į Holivudą. Tačiau tai ne buvo pati blogoji jo gyvenimo dalis. Kartais buvo dar blogiau: nebuvu ko valgyti. Jo tėvas Italas emigrantas buvo angliakasys. Seima buvo didelė; jis pats, žmona ir septyni vaikai. Motina mirė labai anksti. Negalėdamas įsijaunti visų vaikų, vyresniuosius tėvas, kaip sakoma išleido į pasaulį. Greitai mirė ir tėvas, prie kurio buvo likęs vienas sūnus, dabartinis artistas. Likusį be tėvų našlaitį, kuris net nežinojo kur yra jo vyresnieji broliai ir seserys, paėmė globoti policija ir atidavė į prieglaudą ne toli Oaklando. Čia jis ir praleido savo liūdniausią gyvenimo dalį.

Sulaukęs 12 metų Munis ryžosi pats pradėti savin rūpintis ir iš prieglaudos pabėgo. Iš pradžių pardavinėjo laikraščius, o paskui gavo vienoj laboratorijoj pasifuntinio vėta. Nors darbo turėjo labai daug, bet vis dėlto ryžosi mokintis ir atliekamomis nuo darbo va-

landoms lankė mokyklą. Pasimokęs jis gavo Holivude filmų bendrovėj labai moneką vietelę, bet vis tiek jis buvo pasiryžęs pasidaryti artistu. Kad tik galėtų įsisprauti į artistus jis kartą, direktorėjai pasijūti, sutike atlikti vieną pavojingą triukš. Dabar jis buvo primtas tik nuolatiniu pagelbiniu artistu. Nenusijūindamas jis stengėsi, dirbo toliau ir galų gale tapo pasaulinio garso artistas.

Kaip palaidota Stalino motina

Neseniai mirusioji Stalino motina testamente buvo pareiškusį savo valią—būti palaidota šalio savo vyro. Ant aplejū kapo turėjo būti pastatytas kryžius. Jį taip pat pareiškę norą, kad ant jos kapo nebūtų komunistiškių ženklų. Nepaisant to testamentu, sūnaus pageldavimų, motinos lavonas buvo sudegintas. Negana to—buvo iškastas ir tėvo karstas ir atrastos liekanos taip pat sudegintos. Abi urnos atgabentos į Maskvą. Stalinas pareiškę, kad jo motina prieš mirtį buvo pasidavusi religinių elementų įtakai. Tų įtartinių elementų būtuose GPU padarė kratas. (Kp.)

GALVA IR BARZDA

—Kodėl Tamstos barzda tebėra juoda, nors plaukai jau žili.

—Niekio nuostabaus čia nėra. Juk galvos plaukai bemaž 20 metų senesni už barzdą.

IVAIRENYBĖS

MERGAITĖ MIEGOJO 30 METU

Vieną vakarą prieš 31-rius metus Pietų Afrikos kaime, jauna, vos 17-kos metų mergaitė Anna Svanepoel palinkėjo savo motinai labanakt ir linksmas nuėjo miegoti. Prieš keliolika dienų tai pati mergaitė pabudo vienoje Johanesburgo ligoninė, išmiegojus beveik 31-rius metus. Dabar Anna Svanepoel yra jau 48-rių metų amžiaus, tačiau atrodo tikras vaikas, beveik tokia pat, kokia buvo prieš 30 metų. Anna Svanepoel visiška nieko nežino apie lėktuvus, apie radio, telefoną; taip pat nieko nežino apie buvusį Didįjį karą. Ivaivius atsitikimus, buvusius prieš 30 metų, mergaitė taip gerai atsimena, lyg tai būtų įvykę tik vakar.

Mergaitė, užmigusi letargo miegu, ligoninė buvo atvežta prieš 30 metų, kai ji turėjo vos 17 metų amžiaus. Didesnė dalis jos artimųjų pažįstamųjų jau yra mirę. Taip pat yra mirę ir pirmieji jos gydytojai ir gail. sesutes, kurios pirmiaisiais metais ją slaugė.

Prieš keletą metų buvo pasirodžiusios atbūdimio žymės, bet po kiek laiko vėl dingo, ir mergaitė miegojo toliau. Ir štai dabar ji pabudo. Mergaitė nebe gali vaikščioti, nes visai sąvargi—atrofavoji kojos. Ji negali ir nieko dirbti, nes atrofavoji ir rankos.

Šviesą persiūncia be laidų

Prof. Sneideris, Marconio asistentas, pareiškė spaudos atstovams, kad Rapale Marconio tyrinėjamą laboratorijoje pagaliau pagamintas aparatas, kuriuo galima elektros energiją persiūsti be jokių laidų. Esą, ši darba dirba net keli fizikai, kurie į Rapalą yra atvykę iš kitų kraštų. Prieš porą metų Amerikos laikraščiai rašė, kad jugoslavų inžinieriai Tesla pavykė išspresti elektros energijos persiuntimo be laidų klausimą ir kad Mičigano ežero pakrantė net važinėjęs traukinys, kurio ratas su sūka iš oro be laidų pagacta elektros energija. Tačiau pasirodė, kad tai buvo tikrai eilinis amerikiečių sensacijų triukas.

Prof. Sneideris apie išradimo smulkmenas neminėjo. Njeko nepasakė nė apie tai, iš kokio atstumo galima siųsti elektros energiją ir pan. Todėl nežinant net tokių davinimų, nieko tikro kol kas tvirtinti negalima. Gal būt, tai tėra laboratorinės reikšmės dalykas, tačiau turima vilties, kad šį kartą Marconis tikrai surado ką nors ne paprasto, nes jau žinome, kad jis be reikalo niekad nieko nėra žadėjęs.

JUOKU SKYRIUS

DĖL KO DIEVAS PIRMIAU SUTVĖRĖ ADOMĄ

Pas Upką susirinkę svečiai įgėrę pradėjo ginčytis, kam pasauly priklauso pirmenybė vyrams ar moterims.

—Žiūrėk, ir Dievas pirmiau sutvėrė Adomą, o paskui Ievą,—šaukia Upkas.

—Bet pasakyk, kad toks gudras, kodėl gi Dievas Adomą pirmiau sutvėrė,—kimba Upkienė prie vyro.

—O tai visai aišku,—atrėžia Upkas.

—Dievas Adomą pirmiau sutvėrė todėl, kad žmonos netrukdomas galėtų ramiai apžiūrėti rojų.

TIK GRIZDAMA SUTIKO

Senyva moterėlė važiuodama traukiniu kalba rožančių. Ji grįžta iš maldininkų kelionės po Šventąją žemę. Priešais sėdi du frantai.

—Na, močiut,—sako frantaj—tu buvai aplankyti Nazarete šv. Seimą. Sa kyk, ar ten buvo kartu ir asilas su jaučiu? —Ne,—atsakė moterėlė:—aš juos sutikau tik grįždama namo.

Šaunūs patriotizmo įrodymai

Vokietijoje vedama kopistų propaganda: kiekvienas susipratęs vokiečiai skatinamas valgyti kopūstus, kurių jaučiamas perteklius. Dabar patriotizmo įrodymų išrastas dar vienas būdas: valgyti sūrį. Mat, Muenchene paaiškėjo, kad ten yra perteklius sūrio. Vietiniai administracijos organai vėl išleido į gyventojus atsisaukimus, kuriais apeliuojama į patriotinius jausmus ir ragiama vieną dieną per savaitę valgyti tikrai sūrį ir jo gaminius.

Viena bėda, kad tautiškai nesusi-pratęs elementas esąs nepatenkintas kopūstų patriotizmu, nes nuo nedarytų kopūstų tik pilva išpučia, o dangliau jo kijos naudos. Jie laukia kada ateis laišinio patriotizmo laikas. Bet žinovi tvirtina, kad jis išvisio neatels, nes laišiniai reikalingi tepti nacių partiją ir patrankų ratus, todėl esą neišsinnoka kiekvienam Fricul duot naikinti tokį brangų produktą.

ISRADIMAS, KURIS PADEDA MERGI-NOMS ATSIGINTI IKYRIU KAVALI-E RIU

Užsieny jau pasirodė automatiškos spilkos, kurios atrūkina flirtą mėgstantis kavaličius neišesti rankomis merginų kelių. Spilkos priešamos prieš suknelių iš apaciūs, ir-kai ją ranka iš viršaus paliečia, ji gana smarkiai atsidaro ir įduria į ranką.

BOLSEVIKU PASALPA LAISVAMANTAMS

Centrinis Rusijos bedievių organizacijos komitetas nutarė skirti 200.000 auksu rublių pašalpos 1938 m. rengiamam ateistų kongresui. Kadangi Maskvoj rengiamas toks kongresas galėtų sudaryti sovietams politinį sunkumą, tai numatoma jį suorganizuoti Prahoje, Briusely ar Liuksemburge, ar gal net Prancūzijoje.

ZAIBAS IR ELEKTRA

Mokytojas: Elektros šviesa esmėje yra tas pat, kas ir zaibas. Gal kas pasakys, koks tačiau yra tarp jų skirtumas?

Mokinys: Zaibas nieko nekaštuoja: elektros šviesa per daug kaštuoja.

Tamsta žinai, ko kiti nežino. Pasakyk ir jiems: «šviesa»—rimčiausias lietuvių laikraštis!

BONAPARTAS SARGYBOJE

Bonapartas visuomet mėgdavo pats apžiūrėti sargybas. Taip kartą—1796 m., stovykloje prie Aroelo tilto, Venecijoje, kur jis nugalėjo austrus, nakties metu išėjo patikrinti sargybų. Vienoj vietoj jis kaip tik užtiko bemieganį sargybinį. Niekio nesakydamas, tyliai, kad nenubaustu, paėmė miegančiojo šautuvą, atsistojo sargybos vietoje ir laukė, kada nubus kareivis. Koks buvo kario išgąstis, kai nubudęs pamatė sargyboje savo vadą!

—O, nelaimė! Aš prazuves!...—sušuko.

Bet Bonapartas jo nebarė, tik švelniai pasakė:

—Nenusimink, drauge. Po tiek mitšų, po tiek nuovargio yra labai gera pamiegoti, bet kitą kartą pasirink miegui geresnį laiką.

Ko toks be ūpo, ko nusiminęs? Jei skaitai «šviesa», tu—ne laukinisi!

LIETUVIAI! Visi kai vienas skaitykite "SVIESA"

Jei norite žinoti, kas girdėti pasauly, kokie įvykiai svarbesni įvyko Lietuvoj, kaip gyvena lietuviai išeiviai čia Brazilijoj ir kituose kraštuose, jei norite kas savaitę turėti įdomių pasiskaitymų, juokų ir t. t., prenumeruokites ir skaitykit "Sviesą".

"Sviesa" yra tikriausias kiekvieno lietuvio išeivio draugas ir tarėjas.

"Sviesa" gvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargstantiems ir moraliai ir dvasiniai bei medžiaginiai Brazilijos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

"Sviesa" lygiai pagiria tai kas gera, taip lygiai baudžia visus blogus apsišėkimus, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai išeina.

„SVIESOS“ PRENUMERATA: Brazilijoj ir visoj Amerikoj: metams—12\$000, pusei metų—7\$000; Lietuvoj: metams—20\$000, pusei metų 10\$000.

Redakcijos adresas: São Paulo, Matriz de Santo Antonio do Pary
P a s t a b a: Iš provincijos pinigų siųsti Redakatoriaus vardu.

Dr. B. K. Chîpiakoff

(DIPLOMUOTAS MASCOS UNIVERSITETO)

RUA YPIRANGA 193. 2 aadr. ap. 4. [kertė rua Santa Ephenia] Tel. 4-0816. Ligonius priima: šeikiadieniais nuo 3 iki 9 val. vak., Sekmadieniais 9 iki 12 val. Vidurinių moterų ir psichinių bei nervų ligų. SPECIALE KLINIKA VENERINIU LIGU. Greitas ir radikalus pagydymas triperio, bei sifilis.

Dr. A. Candia ir M. Cogano LABORATORIJA MEDICINIŠKAS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smėgenu, šlapumo ir išmatų.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 242 3-as aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

Dr. Adolpho Taubkîn

ADVOCATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto]
Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, Žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.
n 8: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

Už apmokamus skelbimus
Redakcija neatsako.

D-ras Povilas Licciardi Santa Casa gydytojas - operatorius

Naujasias elektros pagalba gydymo būdas GONORĖOS ir REUMATIZMO astro ir kroninio. Sifilis ir venerinės bei odos ligos — VYRU IR MOTERU. Taip pat vidurių, plaučių ir kitos ligos. Naujas būdas BE OPERACIJOS. SPECIALYBĖ MOTERU LIGU. Gydymas užtikrintas. PRIĖMIMAS nuo 14 iki 20 val.
Kviečiamas vyksta į namus kiekvienu momentu —
(DIENA ir NAKTI) Telef. 5-4175.

Konsultorija ir gyvenamas butas: RUA SILVA PINTO, 444 (Boa Retiro)

Vokiškų fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) Tel. 4-5567
SÃO PAULO

„Sviesa“

GAUNAMA ŠIOSE VIETOSE:

1. Stoties Luz kioske
2. Prie pašto—prie laiptų ir ant kampo.
3. Boa Retire — p. Baužio krautuvėj [Rua Aymorés ir ant kampo Rua Caimo Cintra] ir José Paulino vaistinėj [Rua José Paulino, 109].
4. P. Kirilausko krautuvėj — Vila Anastacia.
5. P. Menkaičio krautuvėj — S. Anna.
6. Pas laikraščių platintojus ir
7. Pas „Sviesos“ įgaliotinius visuose miesto rajonuose, taip pat

IR — Rua Cuoto de Magalães ir kamps Rua José Paulino.
RIO DE JANEIRO Mieste „SVIESA“ GAUNAMA: ANT KERTĖS LARGO DA LAPA IR AVENIDA MEM DE SÁ.

Dêmesio!
Kas nori mokytis piau skambinti, dainuoti ar muzikos teorijos, tesikreipia į chorvedį J. Stankūną, Villa Zellna, Rua Nove Nr. 5. Sąlygos prieinamos visiems. Atsilankykite — įsitikinsit. Kreiptis galima kasdien bet kuriuo laiku.
J. STANKŪNAS.

Jūs skaitote „Sviesą“? — Gerai Prenumeratą sumokėjote? — Gerai Paraginat pažįstamus ją prenumeruotus? Ne? — Ot, čia tai negerai! Dar šiandien nuneškite jiems savąj numerį susipažinti ir paraginkite, kad užsiprenumeruotų. Jei bus reikalo, patys papėkite jiems tai atlikti. Padarysite kultūringą darbą!

VAISTINĖ PASSERINI

REKOMENDUOTINA VISIEMS LIETUVIAMS VAISTINĖ

Patarnavimas sąžiningas ir patikimas. Ivaivus pasirinkimas vietinių ir užsieninių vaistų bei kosmetikos dalykų.

GALIMA KREIPTIS IR NAKTĮ.

Rua Silva Pinto 263 :: Phone 5-3584

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.] SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTO GERAL 12 SOBR. kamps. Boa Vista ir 25 de Março.

2 aadar, sala 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto ir Consultorijos 2-5068.

Dr. S. Meitin

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak.

Kalbama lietuviškai.
RUA BARÃO ITAPETINGA 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9
Tel. 4-0715.

SÃO PAULO LIETUVIŲ KRONIKA

Bendruomenė dirba.

Praėjusį sekmadienį Mokos mokyklos salėje buvo sušauktas visuotinis Bendruomenės atstovų bei jos narių susirinkimas.

Bendruomenės vartų yra netik višose São Paulo miesto dalyse, bet ir už jo ribų. Todėl visiems Bendruomenės nariams vienon vieton yra sunku susirinkti. Kai kurių skyrių kaip Villa Bellos, Villa Zelinos jau ir šiame susirinkime dalyvavo išrinkti atstovai. Ir ateity, patogumo dėlei manoma šaukti visuotinį skyrių atstovų, bet ne visų narių suvažiavimai.

Posėdis buvo pradėtas menine dainimi. Chorvedžio Stankūno diriguojamas Bendruomenės choras sudainavo: „I Vilnių“, „Savanorių maršą“ ir įspūdingą kantatą „Mes grįšim ten“. Meninė dalis išpildyta labai gerai ypač kantata, „Mes grįšim ten“ kuri susirinkusių minčių sparnais įnešė Tėvynei, kur „Zalios lankos gražus upelis teka, vyšnių sodas, kerpėmis apaugęs stogas, kur geltonplaukė linksnutė dainą traukia, kur bažnyčios varpas gaudžiu, visus prie bendro tikslo šaukia“. Ir „Sudiev, jaus kraštai syetimieji, palikit laimėj pasinėre, nors daug jų turit auksa, turto, bet daug ir dvasiai, švelni skurdai...“.

Susirinkimą pradėjo Bendruomenės pirmininkas kun. Ragažinskas. Prezidiuman pakvietė mokytoją Tamoševičių, kun. Arminą, J. Paukštį ir J. Skorupskį. Rezolucijų komisijon: Puišys, Juodgudis ir Butauskas.

Apie Bendruomenės praėjusių metų veikimą pranešė kun. Ragažinskas. Del visiems žinomų priežasčių, darbas negalėjo eiti normalia vaga. Ir veikimo apyskaita nebuvo galima pilna duoti, nes buvęs Bendruomenės pirmininkas nėra perdavęs dabartiniam pirmininkui dokumentų. Nežiūrint, vis šis tas yra nuveikta. Iš naujo pertvarkomas narių sąrašas, reorganizuojama Bendruomenė. Isteigta meno sekcija turinti per 60 narių, jaunimo sekcija, veikia mergaitėms darbėlių kursai, kuriuos veda p. M. Remencienė, greit susijorganizuos moterų, ir kitos sekcijos. Yra Villa Zelinoj suorganizuotas ir jau keleta kartų gražiai užšrekomendavęs Bendruomenės choras. Bažnyčia jau turi du varpus kurių vienam kainavusiam 2 kontut 300 milreisių paaukojo p. Varanuskai, o antram kainavusiam 4.600 milreisių vieną kontut aukojo p. konsulas Gaudys, 500 milreisių p. Remencienė ir 100 mil. p. Ciuvinskas. Be to, dar yra per p. konsulą Dr. Rangul Pestau įteiktas aukų lapas ir dar neįgrįžęs. Lietuvių Moterų Draugija, iš savo lėšų paėmusį keletą šintų ir parinkusi aukų iš visuomenės įtaisė bažnyčiai 18 suolų, p. Dorinai nupirko raudoną arnotą ir neuzilgo paaukos dar žalią kopa. Yra dar visa eilė asmenų, kurie aukojo didesnių ar mažesnių aukų. Visiems dėmesijams susirinkustejį dėkojo karštų dėnu plojimu.

Bendruomenės organas „Sviesa“ jau irgi pergyveno sunkiausias dienas. skaitytojų skaičius nuolat atga.

Išlaidas sudaro mokėjimas algos bažnyčios sargui bei zakristijonui, chorvedžiui, prtpirkimas reikalingiausių bažnyčiai-aparamentų ir kita. Vieni varpų ikėlimas ir prtvirtinimas atėjo 1500 milreisių. Gi pajamos iš nario mokesčio, del žinomų priežasčių buvo gausios nereguliarai. Dabar jau reikalai kas kart žymiai gerėja.

Del pranešimų kalbėjo ir susirinkimo dalyviai.

Išnešta nutarimas, kad kuo greičiau su lanku būtų Bendruomenės dokumentai išreikalauti iš buvusio jos pirmininko.

Valdybon išrinkta kun. Ragažinskas, St. Butrimas, Jonas Paukštys, Liudvikas Jarmalavičius; kandidatais

liko Puišys ir Varnauskas. Revizijos komisijon: Stasys Remencius, mokytojas J. Tamoševičius ir J. Juodgudis.

Šiais metais be valdybos buvo išrinkti 5 asmens ir tarybon į kurią įėjo: Petravičius, Tumėnas, Millus, Kavolis ir J. Butauskas. Tarybon dar įeis ir sekcijų pirmininkai.

Tolimesnio veikimo planas svarstant buvo nutarta visu uolomu tęsti pradėtą reorganizaciją. Su dideliu entuziazmu susirinkusių buvo sutiktas, salės, savų kultūros namų statybos reikalas. Nutarta atatinkamai sutvarkyti ir Bendruomenės spaudos reikalai.

Bendruomenė būdama didžiausia kolonijoj organizacija pasisakė ir kolonijos gyvenimo klausimais. Butent del organizuojamo lietuviškų organizacijų centro, kolonizacijos, del lietuviškų mokyklų, kurias Brazilijos Lietuvių Sąjunga nori užstatyti bankui nuperkant Bandeirantė esančius lietuvių namus, del pragaistingos vedamos bandeirantininkų politikos. Tuo reikalu priimtos atatinamos rezolucijos, bei nutarimai. Gi Bendruomenės vadovybei susirinkimas suteikė teises daryti atatinamus žygius, bei nutarimus, liečiančius tiek Bendruomenės, tiek kolonijos gyvenimą.

Susirinkimul atsiantė sveikinimo telegrama p. Konsulas kuri buvo sutikta deinu plojimu.

Posėdis truko be pertraukos 4 valandas.

Sis susirinkimas Bendruomenės gyvenimą vėl atstatė į normalaus darbo vėžes.

Koresp.

BENDRUOMENĖS VALDYBOS

posėdi šaukiamas šį šeštadienį, rugpjūčio m. 28 d. 7 val. vak. kun. Ragažinsko bute. Gi STATYBOS KOMITETO — sekmadienį 7 val. vakaro taip pat kun. Ragažinsko bute.

— Steigiamasis prie Bendruomenės MOTERŲ SEKCIJOS susirinkimas numatytas šaukti ateinantį sekmadienį, rugsėjo m. 5 d. Susirinkimo vieta ir laikas bus pranešta kitame „Sviesos“ nr

BENDRUOMENĖS PRITARIA lietuviškų organizacijų Centro organizavimui. Lietuviškų Organizacijų Centro reikalai per visuotinį Bendruomenės susirinkimą rado karšto pritarimo. Visi šia kryptimi daromi valdybos žygiai buvo patvirtinti.

SPAUDOS FONDAS

Bendruomenės spaudos reikalams tvarkyti bei palaikyti organizuojamas spaudos fondas.

DARBELIŲ KURSAI,

vadovaujant p. Remencienėi sekmingai vyksta. Pamokos būna šeštadieniais, nuo 5 val. vakaro, Villa Zelinoj, rua Sete 58. (klebonijoj).

PASITARIMAS KOLONIZACIJOS REIKALAIS

„Grūdo“ valdyba rugsėjo m. 5 d. Lietuvos Konsulate šaukia organizacijų atstovų (nuo kiekvienos po du) pasitarimą kolonizacijos reikalais.

Žemės sklypai, namai, plytos.

Norėdami įsigyti žemės sklypą su namu ar be namo, visumet TEIRAUKITĖS PAS MANE, kur galėsite pasirinkti bet kurioje São Paulo priemiesčio dalyje (viloje) arba net miesto centre, labai geromis išsimokėjimo sąlygomis, su mažu įnašu arba visai be įnašo. Sakaros arti miesto vilos Promissão ir Mary. Geras susisiekimas su miestu. Jei norit sklypą, puiku namą, arba jei jums reikalinga, plytų statybai, teiraukites laišku ar asmeniškai P. GALVANAUSKAS Praça Julio Mesquita, 60. S. PAULO. (prie Av. S. João ir Aurora.) Teiraujantis laišku, reikia įdėti atsakymul už 300 reisų pašto ženklą.

Linksmi ir įdomi praleisite laiką, jeigu šeštadienį rugpjūčio mėn. 28 d. atvyksit į São Caetano Lazio salę (Rua Rio Branco 45) kur D. L. K. Vytauto pr. mokyklos Tėvų Komitetas ruošia

VAKARA

Vaidinama 3 veiksnių gyvenimo vaizdelis „MARTI KARTI“.

Po vaidimo: baletas, šokiai ir kt.

Pradžia 8 val., pabaiga 4 val. ryto.

TEVŲ KOMITETAS.

DEL EKSKURSIJŲ

Nekartą teko iš tėvų girdėti nusiskundimų del ruošiamų ekskursijų, kurios dažniausia būna ruošiamos šventadieniais ar sekmadieniais. Kiekvieno kataliko pareiga yra šventą dieną išklausyti šv. Mišių. Deja, mūs ekskursijų rengėjai į tai neatkreipia dėmesio. Jie nesuranda pusvalandžio laiko užėjti bažnyčion atlikti privalomas kiekvieno kataliko pareigoms. Ką gi padės mokyklose kapelionų aiškinimas mokiniam apie jų šventadienio pareigas, jei kiti jaunosios kartos auklėtojai tai laiko nesvarbiu dalyku ir į šią pareigą neatkreipia jokio dėmesio.

„Lietuvis“ praėjusios savaitės Nr. susirūpino pastoracijos reikalais. Praėjusį sekmadienį taip pat buvo suuošta dviejų mokyklų mokiniams ekskursija į Santos, kuriai vadovavo ir pora žmonių iš „Lietuvio“ redakcijos. Tačiau pastoracijos reikalai, į kuriuos jie čia būt privalėję atkreipti dėmesio, nes ekskursijoj dalyvavo katalikų tėvų vaikai, buvo užmiršti. Neuzėjo nei į vieną bažnyčią išklausyti šv. Mišių, nors tai buvo galima padaryti be jokių sunkumų. Katalikų tėvų šventa pareiga į šį nenormalumą atkreipti daugiau dėmesio.

Kolonijos Kapelionas.

FRIGORIFIKE REIKIA LIETUVISKOS MOKYKLOS

Frigorifike brazilų mokyklą, paties mokyklos vedėjo pranešimu, lanko daugiau 30 lietuvių mokinių. Yra ir jokios mokyklos nelankančių. Taigi lietuviškos mokyklos komplektui atidaryti yra pakankamas mokinių skaičius.

NAUJAS LAIMĖJIMAS

Chorvedis J. Stankūnas parašė ke turį balsų mišriam chorui Mišias, kurias mokslo jo paties vedamas Bendruomenės choras. P. Stankūnas yra parašęs ir daugiau muzikos srityje. Jo yra parašyta (žodžiai ir muzika) visiems žinoma „Išelyio daina“.

Po kiekvieno stogu, Kur lietuvi rasi — Tu kiekviena proga Stiprink jojo dvasią!

AR JAU RUOŠIŠI I L. K. B. MENO SEKCIJOS

ŠEIMINŲ VAKARA

įvyksiantį rugsėjo m. 11 d. 8 val. vak. São Caetano Lazio salėje (Rua Rio Branco 45). Programoj linksmi komedija su dainomis „Kaminkretys“ ir Malūnininkas.

GROS DUDU ORKESTRAS.

RENGĖJAI.

Tamsta žinai, ko kiti nežino. Pasakyk ir jiems: „Sviesa“ — rimčiausias lietuvių laikraštis!

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

MEDUZAI. Tamstos straipsnį gavome. Šis, kaip ir kiti yra aktualūs ir įdomūs. Talspinsime.

Bendradarbiui. Atsiųsta medžiaga pasinaudosime. Neuzmirškite ir mūsų ir toliau.